

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Asiaticae Historiae Societatis Iesv Pars ...

Libris Quatuor Comprehensa: Vbi praeter res gestas à Patribus Societatis Iesv in conversione Sinarum, Cocincinae, & Tunchini Regnorum nihil omittitur eorum, quae possunt liberali placere Lectorum curiositati

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1670

14. Expellitur, Sciaochinu[m] redit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10757

ditū circumduxit, quoad denique non dissimulanter ab iis pulsus est. Urgente commodum Gubernatoris Sciaochinensis ex aula reditu, qui & ipse tam denso attonitus ad Ruggerium concursu, incitatusque ab consanguineis Lincitani, iussit illū Cantonem remigrare; retruere insuper eundē Lincitanum tam olim amicum, & beneficium, eiusmodi literis, ut nec adiri iam à nobis veller; nec in diplomatis quibus domum nostram & templum munierat, nec in Geographica Riccij tabula nomen suum extare. Sciaochinum reuersus Ruggerius Almeida Macaam remisit, quodd peregrinationis impetrasset comitem, non domus inquilinum, & ne inimicis Sinarum oculis, nostrorum illic afficeret numerus, commoatū ipse libenter accepit ad interiores regno Prouincias; eò ipsi sat vili pretio diploma curatum est à Tansiao, Lincitani necessario, ut in Prouincia Quanciensī templum viferet, magno Sinarum vndique affluxu & religione celebratum. Profectus itaque spe nouæ stationis procul alicubi ab infensissima Cantonensi Prouincia figendæ. Queilinum peruenerat Prouinciæ urbem primariam, vbi de stirpe regia, Rex titulo tenus imperabat; eius gratiam munere aliquo raritatis inuisa captans reiectus est à custodibus eunuchis ut homo agrestis, qui Regum aditus necisisset tentari non prius oportere, quàm faciliores explorasset, quare Mandarinō, & Prouinciæ Proregi coactus se sistere, iniquo vultu & animo ab iis exceptus est, insūque cepto itinere quamprimum pergere, seque vrbe auferre: hinc regressus ad Regem, inductusque in capacem aulam, ab eo visus est, sed prope iuuiso ex clathrata densè fenestella spectante; accepit quoque Rex ab eo munus nouitate vna gratissimum, idque illi argento sanè liberali reposuit. Quin & Eunuchus qui argenti lamellas ad eum detulit, siue illius affatu captus, seu cupiditate rerum longinquarum, quibus deinde referendis Regem oblectaret, eam ad cœnam adhibuit: quibus Prorex per exploratores sigillatim perspectis & suspicionibus æstuans, Pucensio mandat summo Prouinciæ Ministro, eum vrbe pellat, extruditurque extra portas à satellitibus mortem comminatis, si occultè aut palam pedem vnquam in eas immitteret. Sed is quem dixi Eunuchus, humanitate exhibita nequaquam abstiruit; apertas illi & solennes ab Rege domino suo obtinuit literas, ad Ministros Pasciui ditionis suæ oppido in Prouincia Huguancensi, quibus imperabat illum & excipi, & sumptu publico tamdiu ali, quādiu illic hærere libuisset. Erat illuc iter dierum viginti, & magnis animis eo pertendebat, ut illud oppidum pedetentim, Pechino denique mutaret, ciuitatisque ius, peregrinitate abolita, ab Imperatore impetraret. Sed fortia magis quàm tuta consilia P. Sandes qui Sciaochini præerat abruptit, & post quadrimestre Pasciui exactum eum reuocauit.

Sciaochini de more inter hominum odia & amorem, aduersis & prosperis iactabamur. Proregis Scriba homo sceleratissimus diem Riccio dixit quasi Plagiario, qui tres Sinas clam raptos Macaam vendendos

13.
Quanciens.
P. ou. frustra
adit Rugg.

14.
Expellitur,
Sciaochinū
redit.

dos deportari curasset, Diem dictum obibat Riccius, cum inexpectato tres Sinæ prodeunt, suo quodam ex negotio, sed longè à Macao reuerſi. Vulgarem illic aduerſus Luſitanos calumniam de rapiendis in ſeruitutem Sinis, Scribæ illius morte aded̄ ſubita, & horrenda inhi- buit Deus, vt etiam Ethnicæ diuinam in eo vindictam agnoſcerent. No- ſtri damnis licet iniuriſque affecti enormibus, neminem accusare, cul- parè neminem, ne latentes quidem earum auctores rogati detegere, illatas quoque ab iis moleſtias & detrimenta eleuare, vt caritatis il- lius tam nouæ documento Chriſtianam inſinuarent ſanctitatem. Hic, ſcribit Riccius, tam vili ſumus, vt quamuis maiores Mandarini, nihil omittant erga nos honoris, adeantque nos non ſolum officij gratia, Sed diuinis de rebus colloquendi, plebs è contrario nihil probi ſurtorum & ignominia prætermittat: ne tamen gens vt mendiciſſima ſic furaciſ- ſima, ædes penitus exhauriret Macao miſſi ſunt qui eas ſeruarent Indi duo Mauri, & vnus Cafer lacertoſo & grandi corpore, quodque ad vſum præſentem commodum, dæmone nigrior, Sinas enim vt ſunt muliebris animi, etiam armatos; colore in fugam vertebat, poſſe tamen plus decuit ad cicurandam ſuburbani illius populi feritatem, effuſus, & ſtrenuus noſtrorum labor in miserabili eius clade; turtim enim am- nis præterfluens cum reſtagnatione ſubita, gregatim animantes, & do- mos ligneas, ipſosque homines in præceps raperet, progreſſi domo Patres, quàm contignatio paulo editior aquis eximebat, quoscumque datum eſt, poſtremo ſubductos exitio, domi collegerunt, ſuſtentarunt victu, iuuerunt ad reſciendas domunculas, cum ſtupore vrbs vniuer- ſa, homines externos, peſſimè habitos, peperit odiis & iniuriis va- xatos, tam piam, & miſericordem inimicis vicem reponere. Hanc ta- men plebs barbara ſic reſpondit vt aliquanto poſt eluuiorem minante fluuio, arbores noſtras ſuccifuri venirent, non tam vt aquis oppone- rent, quàm vt ſuam explerent contumelioſam barbariem; ſed à Caſto fugatos; armauit denuo ignauia pudor; cantu cornuum & peluuium ſtrepitu collecti domum noſtram velut obſidione, ſed procul cingunt, hoc ſolo ſecuri quod bonus Riccius neminem paſſus eſt in eos prodire, nec maultum abſiit, dum eos tentat de fenestris allocutione placida delinire, quin obtereretur ab iis ſaxorum grandine. Dei tamen ſecu- rus, ſequè illi committens, domo exit, furentes affatur, ea oris & lingua manſuetudine percellit, vt tanquam ſtupidi nihil contra mu- tirent; ſed incondito vocum, & cornuum ſtrepitu abirent. Hæc tamen quis credat? ſecuta eſt accuſatio Ricci, quaſi armatorum immiſſa ma- nu, illorum rabiem incendiſſet; quod eſt facile dilui poterat, ſed præ- iudicio peregrinitatis, ſemper eius cauſa periclitabatur. Conſtanter nihilo ſeciùs animarum ſaluti caſtam operam dabat, parui pendens gra- ti ex iis animi præmium vel ingrati reſertet. Latam in ſuburbio & trans flumen verbi Dei ſementem fecerat, reſpondebatque operæ fructus in frequentatione templi noſtri, diuinorum vſu, & concionibus Ricci

15.
pp. caritas
erga inſecta-
tores.